

GRIMALTOS, Tobies

Idees i paraules. Una filosofia de la vida quotidiana

Publicacions de la Universitat de València, 2008. 149 pàgs.

Idees i paraules és un recull de textos breus que despleguen els records, reflexions i opinions de Tobies Grimaltos, professor de filosofia de la Universitat de València. Malgrat aquesta dedicació professional de l'autor i el subtítol explícit del volum (*Una filosofia de la vida quotidiana*) no estem davant d'un llibre de filosofia, sinó d'un assaig personal. Aquest filòsof analític explora la seua realitat interior i circumdant no tant des de la perspectiva de seua dedicació universitària com des de la convivència textual de l'argument i el dubte amb l'anècdota, la nostàlgia, la ficció i la confessió.

Però tot i no tractar-se d'un treball acadèmic, són evidents les petjades que hi deixa la disciplina analítica de l'autor en l'estil, els referents culturals i vitals, i la pròpia declaració d'intencions que els acompanya (al pròleg i al capítol "Per què escric?"). Una d'aquestes metes explícites és l'assoliment d'una prosa clara, lliure de les pedantesques pretensions que el propi Grimaltos denuncia d'altres autors i corrents. Una altra és fer compatible una concepció no relativista ("tradicional", a hores d'ara) de la veritat amb una actitud personal escèptica, que defuig l'empobridora solidificació de les pròpies

Tobies Grimaltos

Idees i paraules

Una filosofia de la vida quotidiana

PUV

conviccions i prejudicis. Aquests objectius no esgoten les propostes del llibre (que inclou reflexions ètiques, identitàries, lingüístiques, etc.), però ens permeten jutjar-lo d'acord amb els seus propis paràmetres i concloure que el recull satisfà de sobres les expectatives que genera.

Emili Morant

MAS, Josep À.

El morfema ideològic
Una anàlisi crítica dels models de llengua valenciana

Onada edicions, Benicarló, 2008. 228 pàgs.

De vegades hem sorprès un polític de la dreta més rànica fent servir la paraula "desenvolupar". De vegades ens hem hagut d'aturar uns moments abans d'etiquetar públicament el territori en què habitem com a País Valencià o Comunitat Valenciana en funció del nostre interlocutor. De vegades, i molt sovint, hem identificat parlant com a seguidor d'una determinada ideologia només amb quatre trets lèxics o quatre tries morfològiques.

El morfema ideològic converteix en científiques totes aquestes intuïcions, tot proposant-nos una anàlisi sociodiscursiva del conflicte lingüístic valencià que dibuixa un ventall de models de llengua que adopten els parlants que van més enllà dels tòpics de catalanista o de secessionista. El llibre és l'extracte de la tesi de l'autor, *Ideologia i variació lingüística: anàlisi dels models de llengua oral en una sèrie documental de la televisió valenciana* que es pot llegir, en xarxa, a l'adreça <http://www.tdx.cbuc.es/>. La tesi parteix de l'estudi de la llengua oral utilitzada per testimonis de tot el territori valencià en una sèrie documental emesa per Punt 2. En la fitxa de cadascun d'aquests parlants, Josep À. Mas hi fa constar les dades biogràfiques bàsiques que es desprenen de les declaracions en el documental i les característiques del model de llengua que emprà. Això genera, en conjunt, un corpus documental que permet l'autor traure conclusions sobre la relació entre el model de llengua utilitzat i el rerefons ideològic de la persona. Finalment, les opcions dels parlants d'aquest corpus es divideixen en sis: quatre, que configuren

els models de llengua oral amb una marca concreta pel que fa a la fidelitat o al desig de normalització lingüística en un sentit o en un altre. Serien el model secessionista, l'uniformista, el particularista i el convergent. Hi hauria un altre grup poblacional molt nombrós en què hi inclouríem els valencians que empren el vernacle, és a dir, el model de llengua transmès oralment i poc permeable a l'estàndard oral, i un grup indeterminat.

La sòlida base bibliogràfica que fonamenta l'estudi, al costat del mestratge indeleble de Miquel Nicolás, ens permeten d'anar estirant del fil de les diverses hipòtesis de la mà de l'autor, anar resseguint alguns dels conceptes principals de la sociolingüística i de l'anàlisi del discurs i gaudir d'un estudi acurat sobre un d'aquells temes que han esdevingut, de la Transició ençà, el taló d'Aquil·les de la societat valenciana.

L'estudi de Josep À. Mas, però, parteix d'una visió, diguem-ne, desacomplexada de la societat valenciana, de l'intent d'un retrat objectiu que ens permeta entreveure estratègies d'actuació en matèria de política lingüística acostades a la realitat que tenim, tot partint de la base que, segons ens demostren estudis com aquest, la penetració de l'estàndard oral ha estat molt minsa, en números absoluts, a la societat valenciana.

El millor de l'estudi és, d'una banda, l'estructuració del raonament i, de l'altra, la redacció eficaç de l'autor que, tot i que no amaga la passió pel tema que és objecte de la tesi, aconseguix una impecable distància necessària per reprendre determinades qüestions sociolingüístiques encara no resoltes a la societat valenciana.

Maitte Insa

Esperi del llibre, n.º 11 - Primavera 2009

ASSAIG / ESTUDI